

Warszawa, 16 marca 2018 r.

Informacja prasowa:

Wyzwania długookresowego wzrostu gospodarczego i bezpieczeństwa emerytalnego Polaków

- Stan i tempo wzrostu gospodarki ma bezpośredni wpływ na poziom życia wszystkich obywateli, w tym także emerytów. Dlatego podczas dyskusji na temat bezpieczeństwa emerytalnego Polaków należy brać pod uwagę, że niestety perspektywy wzrostu polskiej gospodarki pogarszają się, o czym FOR ostrzegwał w raporcie „Następne 25 lat”.
- Można wyróżnić dwa zasadnicze typy systemów emerytalnych: repartycyjny i kapitałowy. W systemie repartycyjnym składka płacona przez pracujących jest na bieżąco wydawana na wypłatę świadczeń dla emerytów. W systemie kapitałowym składka jest inwestowana w różne aktywa (przede wszystkim w obligacje i akcje), a w momencie przejścia ubezpieczonego na emeryturę jego świadczenie jest finansowane ze stopniowej ich wyprzedaży. Należy podkreślić, że kondycja obu systemów zależy od kondycji gospodarki – kondycja systemu repartycyjnego zależy od sytuacji na rynku pracy i składek płaconych przez pracowników, natomiast system kapitałowy zależy od zysków firm i koniunktury na rynku kapitałowym.
- Przed 1999 rokiem w Polsce funkcjonował system repartycyjny, w którym emerytury były wyznaczone w oparciu o wysokość pensji z ostatnich lat pracy. Obiecywał on nierealistycznie wysokie emerytury, których sfinansowanie w obliczu starzejącego się społeczeństwa wymagałoby drastycznego wzrostu opodatkowania osób pracujących.
- Reforma emerytalna z 1999 roku zmieniła sposób wyznaczania wysokości emerytur, uzależniając ją od sumy wpłaconych składek oraz oczekiwanej dalszej długości trwania życia na emeryturze. Oparcie systemu na zasadzie: „ile wpłacisz w trakcie pracy – tyle otrzymasz na emeryturze” zahamowała wzrost wydatków emerytalnych, chroniąc tym samym pracujących przed wzrostem podatków i/lub wzrostem długu publicznego, co oznaczało osłabienie perspektyw rozwojowych Polski.
- Częścią reformy emerytalnej było uzupełnienie filaru repartycyjnego (ZUS) o część kapitałową (OFE). Oparcie systemu emerytalnego na tych dwóch filarach zwiększyło jego bezpieczeństwo. Ponadto, wprowadzenie OFE przyczyniło się do rozwoju warszawskiej giełdy. Obowiązkowa składka emerytalna wynosząca 19,52% była dzielona na 12,22%

Fundacja Forum Obywatelskiego Rozwoju – FOR

ul. Ignacego Krasickiego 9A • 02-628 Warszawa • tel. +48 22 628 85 11

e-mail: info@for.org.pl • www.for.org.pl

[f](https://www.facebook.com/FundacjaFOR)/FundacjaFOR • [t](https://twitter.com/FundacjaFOR)@FundacjaFOR

NIP: 521-34-49-293 • REGON: 140924840 • KRS: 0000277658

trafiające do ZUS i 7,3% trafiające do OFE. W efekcie, przyszła emerytura osób od początku oszczędzających w OFE w około 3/5 miała być uzależniona od ZUS, a w około 2/5 od OFE.

- Rząd PO-PSL kontynuował reformę emerytalną podnosząc wiek emerytalny, co wydłużyło okres płacenia składek i skraca czas pobierania emerytury, dzięki czemu możliwa jest wypłata wyższych świadczeń. Rosnący faktyczny moment przejścia na emeryturę był efektem zarówno stopniowego podnoszenia i wyrównania ustawowego wieku emerytalnego, jak i ograniczenia możliwości przechodzenia na wcześniejsze emerytury.
- Niestety, szereg zmian osłabił bezpieczeństwo systemu emerytalnego. Marginalizacja OFE przez rząd PO-PSL i domyślne przeniesienie ubezpieczonych do ZUS sprawiło, że dla większości Polaków to ZUS będzie jedynym źródłem emerytury. Co więcej, nawet w przypadku osób, które zadeklarowały pozostanie w OFE, obniżenie składki tam trafiającej oznacza, że tylko ok. 1/7 ich emerytury będzie zależała od OFE, a 6/7 od ZUS. Efektem ubocznym tych zmian było osłabienie dynamizmu warszawskiej giełdy. Późniejsze obniżenie wieku emerytalnego przez rząd PiS skróciło okres opłacania składek i wydłużyło czas pobierania emerytur. W przyszłości doprowadzi to do drastycznego spadku wysokości emerytur, co najsilniej odczuwają kobiety.
- Oceniając propozycje zmian emerytalnych należy brać pod uwagę:
  - Jak wpłyną na bezpieczeństwo emerytalne Polaków, szczególnie biorąc pod uwagę małą liczbę osób pracujących i odprowadzających składek.
  - Jak wpłyną na polski rynek kapitałowy i w szczególności na warszawską giełdę.
  - Jak wpłyną na stopę oszczędności i możliwość finansowania inwestycji.

Kontakt dla mediów:

Helena Krajewska
Specjalista ds. PR i komunikacji

helena.krajewska@for.org.pl

tel. 502968544